

**KONFERENCJA POLSKO-UKRAIŃSKA „ARCHIWA POLSKIE
I UKRAIŃSKIE WOBEC WYZWAŃ WSPÓŁCZESNOŚCI –
PODOBIEŃSTWA I SPECYFIKA”,
WARSZAWA 13–14 CZERWCA 2019 R.**

W dniach 13–14 czerwca 2019 r. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych we współpracy z Państwową Służbą Archiwalną Ukrainy zorganizowała w Warszawie międzynarodową konferencję archiwalną pod hasłem: „Archiwa polskie i ukraińskie wobec wyzwań współczesności – podobieństwa i specyfika”. Uroczystego otwarcia obrad w dniu 13 czerwca dokonał naczelny dyrektor archiwów państwowych dr Paweł Pietrzyk, który podkreślił strategiczne partnerstwo i bliskie relacje łączące archiwa polskie i ukraińskie. W ceremonii otwarcia konferencji wziął udział ambasador Ukrainy w Rzeczypospolitej Polskiej dr Andrij Deszczycia, który również zaakcentował rolę międzynarodowej współpracy archiwalnej między Polską i Ukrainą oraz otwartości w dzieleniu się wiedzą.

W obradach wzięło udział ponad 100 osób, w tym delegacja archiwów ukraińskich na czele z przewodniczącą Państwowej Służby Archiwalnej Ukrainy z Kijowa, Tetianą Baranową, przedstawiciele polskich urzędów administracji centralnej (kancelarii Prezydenta RP, Sejmu, Senatu, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Cyfryzacji) oraz sieci archiwów państwowych i instytucji nauki i kultury współpracujących z NDAP. Wygłoszono łącznie 18 referatów. Ich autorzy reprezentowali NDAP i archiwa państwowe w Polsce oraz na Ukrainie, jak też instytucje i ośrodki naukowe w obu państwach. W grupie referentów ukraińskich znaleźli się dyrektorzy centralnych i obwodowych archiwów z Kijowa i Lwowa. Najważniejszym archiwum ukraińskim, realizującym zadania z obszaru digitalizacji zbiorów oraz przygotowującym się do wyzwań w obszarze przejmowania do archiwów państwowych dokumentacji elektronicznej, jest Centralne Państwowe Archiwum Elektroniczne w Kijowie. W trakcie dwudniowych obrad dyskutowane były następujące zagadnienia tematyczne:

- zwiększenie dostępności do zasobów archiwalnych,
- archiwa i usługi dla obywateli (w tym e-usługi),

- rola archiwów w budowie administracji elektronicznej i społeczeństwa informacyjnego,
- przejmowanie dokumentów elektronicznych i ich długotrwałe przechowywanie oraz konsekwencje tych procesów dla działalności archiwów.

Referenci z Polski prezentowali m.in. program retrokonwersji pomocy archiwalnych i jego wyniki w archiwach państwowych, zagadnienia związane z konserwacją i alternatywnymi metodami udostępniania informacji w procesie digitalizacji, przykładowe programy udostępniania zbiorów online z zasobów historycznych (projekty genealogiczne prowadzone w Archiwum Głównym Akt Dawnych, w tym *Redite ad Fontes* obejmujący księgi metrykalne z dawnych wschodnich województw II Rzeczypospolitej, projekt unijny „Źródła genealogiczne mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego”, portal szukajwarchiwach.gov.pl). Istotną częścią wystąpień polskich były referaty poświęcone dokumentowi elektronicznemu, wdrażaniu systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją w administracji publicznej oraz budowie Archiwum Dokumentów Elektronicznych, które ma umożliwić różnym podmiotom przekazywanie dokumentacji powstałej w tej postaci do archiwów państwowych.

Referenci ukraińscy dzielili się swoimi doświadczeniami w zakresie wdrażania e-usług dla użytkowników archiwów na przykładzie Centralnego Państwowego Archiwum Historycznego Ukrainy we Lwowie oraz Archiwum Państwowego Obwodu Kijowskiego. Omawiali również wkład Instytutu Naukowo-Badawczego Archiwistyki z Kijowa w cyfryzację zasobów archiwalnych oraz doświadczenia z działalności Centralnego Państwowego Archiwum Elektronicznego w Kijowie.

Konferencja wpisała się w długoletnią tradycję bliskiej współpracy między rządami i archiwami państwowymi Polski i Ukrainy, które współdziałają od wielu lat w ramach wspólnych projektów.

Obradom towarzyszyły rozmowy dwustronne między szefami rządów archiwalnych Polski i Ukrainy przeprowadzone w dniu 13 czerwca 2019 r. W ich trakcie podsumowano dotychczasowy stan współpracy dwustronnej, głównie w zakresie realizowanych projektów mikrofilmowania i digitalizacji poloników w zasobach archiwów ukraińskich. W ramach wymiany doświadczeń omawiano program stażu dla archiwistów ukraińskich z zagadnień konserwacji materiałów archiwalnych, w tym pieczęci woskowych oraz z digitalizacji materiałów archiwalnych i budowy archiwum dokumentu elektronicznego. Uzgodniono również zorganizowanie wspólnej polsko-ukraińskiej konferencji i wystawy archiwalnej na temat wydarzeń 1920 r., w setną rocznicę podpisania sojuszu Piłsudski–Petlura. Strona ukraińska zadeklarowała swoje poparcie dla realizacji rozpoczętych w poprzednich latach programów kopiowania polskich materiałów w archiwach ukraińskich.

Anna Krochmal

(Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych)